

ПРАВИЛНИК

НА

БОГОСЛОВСКИЯ ФАКУЛТЕТ

София

2022

ЗА СЛАВА НА СВЕТАТА, ЕДИНОСЪЩНА, ЖИВОТВОРЯЩА И НЕРАЗДЕЛНА ТРОИЦА – ОТЕЦ, СИН И СВЕТИ ДУХ

В 1923 г. от Рождеството по плът на Господа и Спасителя Иисус Христос, с благословието на Светия Синод на Българската православна църква е основан Богословският факултет на СУ „Свети Климент Охридски“.

Ние, академичната общност на Богословския факултет, Софийски университет „Свети Климент Охридски“, във верност към Едната, Света, Съборна и Апостолска Църква, в израз на решимост да продължим спасителната, мисионерска, просветителска и социална дейност на Българската православна църква, съхранила българската народност и духовност през вековете, възпитала поколения българи в истините на православната вяра и евангелския идеал, създала първите училища и университети в България, като съзнаваме нашата мисия в света за свидетелство на Истината, Любовта и Свободата, приемаме настоящия Правилник в 2001 година от Рождество Христово, в града, носещ името на Божията Премъдрост – София.

Глава I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Богословският факултет (БФ) като структурно звено на СУ „Св. Климент Охридски“ е неразделна част на това национално средище за висше образование, наука и култура.

Чл. 2. (изм. 2013, изм. 2022) БФ е уникална висша богословска школа и оправдава съществуването си в служение на българския народ и Българската православна църква (БПЦ – БП) за подготовка на свещенослужители, църковнослужители, както и за преподаватели по религия във всички училища в страната (светски и духовни), а също и на дейци във всички сфери на духовния и обществения живот.

Чл. 3. В БФ се преподава богословие в пълно съответствие с вероучителните истини на Православната църква, а също и в интердисциплинарен диалог с всички области на научното познание.

Чл. 4. (изм. 2022) Този правилник не противоречи на Закона за висшето образование (ЗВО) и регулира дейността на Богословския факултет в специфичните му задачи, цели и функции. В него са залегнали принципите, духът и традициите на факултета от създаването му през 1923 г., както и за периода от 1950 до 1991 г. в съществуването му като Духовна академия „Св. Климент Охридски.

Чл. 5. (изм. 2022) Този правилник, с оглед на факултетните предмет на дейност, основни задачи, автономия, структура и управление, академична общност, административен и обслужващ персонал, университетски дейности, имущество и финанси, университетски символи и ритуали, е в пълно съответствие с действащия Правилник за устройството и дейността на Софийския университет (ПУДСУ).

Глава II

БОГОСЛОВИЕТО В УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

Чл. 6. (изм. 2022) Учебната дейност в БФ е съобразена с методологията, основните принципи и критерии на Свещеното Писание, съборната традиция на Църквата и светоотеческата мъдрост. Богословието е екзистенциално преживяната и рационално осмислена и изразена вяра

Чл. 7. Богословието е дар от Бога и в този смисъл истински богослов е само този, който искрено вярва, търси Бога и върши дела съобразно Христовото учение.

Чл. 8. (изм. 2013, изм. 2022) Православното богословие се ръководи от светоотеческия принцип: Ако си богослов, ти истински се молиш; ако истински се молиш, ти си богослов.

Глава III

ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА СТРУКТУРА

Чл. 9. (изм.2022) Богословието като част от образователната система е комплексна учебна специалност. В академичната общност на СУ „Св. Климент Охридски“ БФ тематично структурира основните идейни направления и научно-изследователски области в православната богословска наука, както следва:

1. Библиейстика
2. Историческо богословие.
3. Систематическо богословие.
4. Практическо и каноническо богословие.

Чл. 10. – (отменен 2022)

Глава IV

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТУДЕНТИ И ПРЕПОДАВАТЕЛИ

Чл. 11. (изм. 2013, изм. 2022) Правата и задълженията на студентите в БФ са регламентирани в в гл. III, чл. 134 и чл. 135 от ПУДСУ.

Присъствието на лекции и упражнения в БФ е задължително в духа на чл. 157, ал. 3 от ПУДСУ.

Специфичните задължения на студентите и преподавателите са дадени в следващите раздели на настоящия правилник.

Глава V

ДУХОВЕН И БОГОСЛУЖЕБЕН ЖИВОТ

Чл. 12. Без богослужение няма духовен живот. Православното богословие е неразривно свързано с богослужението като част и продължение на учебния процес в БФ.

Чл. 13. (изм. 2022) В сградата на БФ има академичен параклис, посветен на патрона на СУ – свети Климент Охридски. В него студентите богослови участват в делничното и празничното богослужение като четци, певци, проповедници и иподякони с учебно-практическа цел.

Чл. 14. Богослужението се извършва от назначен от Светия Синод свещеник-ефимерий, както и от духовни лица – преподаватели и студенти богослови, по съществуващия каноничен ред.

Чл. 15. (изм. 2022) Съгласно Устава на БПЦ - БП към академичния параклис съществува църковно настоятелство. Съставът на църковното настоятелство се избира от Факултетния съвет и се предлага за одобрение от Светия Синод.

Чл.16. (изм. 2022) Църковнопроповедническата и певческата практика подпомагат подготовката на студентите богослови за самостоятелно участие в богослужението. Богослужебно-педагогическата практика на клиросни певци, четци и проповедници се определя като неразделна част от учебния процес и се приравнява на упражнения, които имат задължителен характер.

Чл. 17. През време на семестриалните занятия студентите практикуват в академичния параклис по курсове и групи, по определен график.

Чл. 18. По време на Рождественския и Великия пост студентите се приканват към тяхното спазване съгласно установената от светата Църква традиция.

Чл. 19. Преди началото на св. Четиридесетница, на вечерното богослужение на Неделя Сиропустна (*Сирни заговезни*) се пристъпва към всеопрощение в духа на Христовата любов.

Чл. 20. (изм. 2022) Средоточие на богослужебния живот на Православната църква е Св. Евхаристия. Учащи се, преподаватели и служители пристъпват към Св. причастие, след надлежна подготовка и изповед, според духовните им потребности.

Чл. 21. На Въведение Богородично и на Тодорова събота по традиция, всички заедно приемат Тайните Христови в академичния параклис.

Чл. 22. (изм. 2022) Неучебни (празнични, определени за богослужение) за студентите и преподавателите в БФ, са следните дни от църковния календар: Св. Богоявление, Св. Йоан Кръстител (*Ивановден*), Сретение Господне, Благовещение, Св. вмчк Георги Победоносец (*Гергьовден*), Св. равноапостолни Методий и Кирил, Възнесение Господне (*Спасовден*), Св. Дух, Въздвижение на Св.Кръст Господен (*Кръстовден*), Преп. Йоан Рилски Чудотворец, Св. вмчк Димитрий Мироточиви (*Димитровден*), Събор на св.архангел Михаил (*Архангеловден*), Въведение Богородично, Св. Николай, архиеп. Мирликийски, Чудотворец (*Никулден*), и през които

учебният процес започва след Св. Литургия, както и празничните дни, определени от Министерския съвет на Република България, и тези, определени със заповед на ректора на СУ. Съгласно заведената практика в петък вечер преди трите Задушници в академичния параклис се отслужва панихида.

Чл. 23. Официални патронни празници на БФ са 30 януари – денят на Светите Трима светители (Григорий Богослов, Василий Велики и Йоан Златоуст), празник на всички висши православни богословски школи, и 25 ноември – денят на свети Климент Охридски, патронен празник на Софийския университет и храмозидане на академичния параклис.

Глава VI

ТВОРЧЕСКИ ИНИЦИАТИВИ И СОЦИАЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 24. (изм. 2022) Св. Климентовата вечер и св. Кирило-Методиевите дни (Майски дни на културата в СУ) са традиционни като празнични събития за осмисляне на българската духовност, наука и култура чрез творчески изяви на учащи се и преподаватели от БФ.

Чл. 25. С оглед на спецификата на БФ при значими църковни празници се организират и провеждат поклоннически пътувания до църкви и манастири, както и тържества и чествания в духа на българската православна духовност.

Чл. 26 (изм. 2013, 2022) В БФ действа Клуб на богослова като открит форум за свободен обмен на мнения, за диалог на широка основа по актуални въпроси на богословието и църковнообщественото служение.

Ръководството на Клуба е петчленно и се избира от Факултетния съвет по предложение на председателя. Мандатът на председателя е четири години. Останалите членове са с мандат за една година, в състав:

Председател – асистент на основен трудов договор, зам.-председател – докторант и членове – трима студенти.

Чл. 27 (изм. 2022) БФ насърчава инициативите на учащите се за християнско милосърдие: обгрижване на социалнослаби, самотни хора и други благотворителни дейности, включително подпомагане на църкви и манастири.

Чл. 28 (изм. 2022) БФ издава научно списание „Богословска мисъл– Forum Theologicum Sardicense“ за целите на научноизследователска и учебна дейност.

Чл. 29. В БФ съществува хор за църковна музика.

Глава VII

МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ И ОТНОШЕНИЯ

Чл. 30. БФ системно организира и поддържа сътрудничество с чуждестранни научни, културни и църковни институции и организации с цел популяризиране на постиженията на българското православно богословие, научно-изследователска дейност и ползване опыта на университети и организации в чужбина.

Чл. 31. Международното сътрудничество се организира по силата на предварително сключени договори, съобразени с междууниверситетските рамкови научни и културни спогодби. В духа на факултетната автономия БФ може да установява и преки връзки, където липсват такива спогодби.

Чл. 32. БФ съдейства за участието на своята академична общност в международни научни форуми, проекти и програми.

Чл. 33. (изм. 2022) Формите на сътрудничество се осъществяват чрез гостенски лекции, студентска и преподавателска мобилност, повишаване на квалификацията на научнопреподавателския състав в научни и образователни институции в чужбина, участие в международни научни и културни прояви.

Чл. 34. (изм.2022) БФ, приобщен към делото и мисията на БПЦ-БП, участва в църковни форуми, богослужебни и църковно-обществени прояви у нас и в чужбина

Глава VIII

ФАКУЛТЕТНИ СИМВОЛИ И ЗНАЦИ

Чл. 35. (изм. 2022) БФ притежава знаме с образа на своя патрон и небесен закрилник св. Климент Охридски.

Чл. 36. (изм. 2022) БФ има свои почетни знаци, с който награждава заслужили лица.

Чл. 37. (изм. 2022) На щатните преподаватели в БФ, придобили научната и образователна степен „доктор по богословие“ или научна степен „доктор на науките“, се дава специален нагръден знак по утвърден образец. Знакът е в две степени, съответстващи на научната степен.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 38. (изм.2022) Настоящият правилник се приема, утвърждава и изменя с квалифицирано мнозинство от две трети от списъчния състав на Общото събрание на БФ.

Промени и допълнения могат да се правят по предложение на ФС, на декана на факултета или от 1/4 от състава на Общото събрание не по-късно от седем дни преди неговото провеждане.

Чл. 39 (изм. 2022) Този правилник е приет от Общото събрание на БФ на 9 март 2001 г. и влиза в сила от 25 март 2001 г. – св. Благовещение.

Правилникът е подписан от председателя на Общото събрание на БФ проф. д-р Иван Денев и подпечатан с печата на факултета.

Изменен от ОС на БФ през 2013 г. (без да влиза в сила).

Изменен, допълнен и утвърден на 14.06.2022 г. от ОС на БФ, влиза в сила от 28.06.2022 г